

Økonomirapport

Status 1. tertial 2017

Det generelle bildet er at alt går stort sett som planlagt. Den positive utviklingen knyttet til forretningsvirksomheten fortsetter. KHM økte billettprisen ved museet 1.1.2015 fra 60,- til 80,- kroner, og fra 1.1.2017 er billettprisen økt ytterligere fra 80,- til 100,- kroner. Besøktallet har i tillegg økt de siste årene slik at egne inntekter knyttet til salg av billetter og salg i museumsbutikken har hatt en betydelig økning. Økningen i egne inntekter knyttet til VSH dekker opp for sentrale kutt og nedgang i inntekter knyttet til utgravingsvirksomheten.

Inntekter

Det var 9% flere besøkende på VSH i T1 i 2017 sammenlignet med 2016, når vi tar med prisøkning gir det billettinntekter på hele 43% mer enn 2016. Butikksalget i T1 ble 30% bedre enn T1-2016. Veksten i museumsbesøkende vil neppe være like sterk utover i året. For T1 og lavsesongen generelt har veksten de siste 5-10 årene vært formidabel, vi har f.eks. omtrent en dobling fra år 2009, mens vi for høysesongen har hatt en håndterbar vekst i størrelsesorden 25%. I sommersesongen er vi allerede nær full kapasitetsutnyttelse, så det er ikke ytterligere rom for omfattende vekst før påbygg og nye VTM er på plass om ca. 5 år. Som vanlig er det turistsesongen til sommeren som er avgjørende for året som helhet. KHMs økonomi blir mer sårbar for konjunkturer og generell interesse fra turist-markedet jo større våre egne inntekter fra museene blir. Historisk museum hadde noe færre besøkende i T1-2017 sammenlignet med fjoråret. Økonomisk er ikke dette av betydning, men med flere utstillingsåpninger og fornying fremover håper vi på økt omsetning også her, særlig har vi forventninger til noe større omsetning i museumsbutikken fremover etter en vellykket oppgradering.

Lønns- og personalkostnader:

Lønnskostnadene er noe høyere enn samme periode i fjor, men dette er som forventet. Nyansettelser knyttet til underkapasiteten i kulturminneloven er i gang, full effekt vil ikke bli synlig for en del av dette før slutten av 2017/2018.

Det man skal være oppmerksom på, er at ansatte som jobber mot utgravingsvirksomheten får fastlønn fra basis og frikjøpes mot prosjekter. Fastlønnsnivået på seksjonen dette gjelder, må ses i sammenheng med frikjøp.

Driftskostnader:

Driftskostnadene vil også bli høyere de neste årene enn de tidligere har vært. Dette skyldes fornying av basisutstillingene som innebærer mer kjøp av tjenester. Budsjett 2017 på denne posten er nok litt høy, vi vil ikke klare å bruke dette i løpet av året, noe som vil innebære overføring til 2018. Dette gjør vi justeringer for i prognosen.

Nettobidrag fra prosjektvirksomheten er noe lavere enn 2015 men litt høyere enn 2016. Erfaringsvis er det litt forskyvninger gjennom året. Her er også aktiviteten vesentlig høyere i T2 og T3 enn i T1, men samtidig forventer vi ikke det samme volumet som i 2015.

Prognose 2017-2022 (basis og efv).**Inntekter**

Over halvparten av inntektene KHM har kommer fra egne inntektskilder som billettsalg, museumsbutikk og overhead fra prosjekter. I prognosen har vi lagt inn en ganske høy forventning til disse egne inntektene, men samtidig med en viss forsiktighet for å ikke operere med for høy risiko. Vi forsøker samtidig å ikke binde for mye midler opp i faste stillinger. Vi velger å legge inn en del kjøp av tjenester slik at det ved en eventuell nedgang i disse inntektskildene vil være mulig med tilsvarende nedjustering av kostnadssiden.

Det vesentlige med våre utgravningsprosjekter er at de bidrar med en betydelig overheadinntekt til vår basisøkonomi. Prosjektene skal ellers ikke generere overskudd, selv om de er registrert som oppdragsprosjekter. Vi forventer et lavere volum i 2017 sammenlignet med 2015, men noe bedre enn 2016. Flere store prosjekter har avsluttet sitt feltarbeid, og kun ett nytt stort prosjekt er nå igangsatt i 2017. Noen mellomstore prosjekter kommer i 2017, dette vil sørge for at nedgangen fra 2015 ikke blir altfor stor.

Fremtidig volum på porteføljen av utgravningsprosjekter er det usikkerhet knyttet til, det må vi gjenta også i denne rapporteringen. I tidligere innleverte prognoser har KHM lagt inn forventede resultater i inntektssimulatoren. Vi ser at dette ikke blir helt riktig. Det er greit å ha forventninger til resultater, men man må nødvendigvis ikke budsjettere med disse. Dette gjelder spesielt EU-indikatoren, hvor det vil gi store utslag hvis resultater ikke oppnås. Vi har derfor valgt å ta ut dette i vår prognose.

Lønns- og personalkostnader:

Lønnskostnadene stiger de neste 3 årene før vi får en nedgang i slutten av perioden. Stigningen skyldes prosjektet Saving Oseberg som avsluttes ved utgangen av 2020.

For den ekstern finansierte virksomheten har vi lagt prognosen lik hvert år i perioden. Det er helt umulig å si om det vil gå opp eller ned.

Driftskostnader:

Som beskrevet under inntekter legges en god del av handlingsrommet inn under drift. Dette er naturlig da fornying av utstillingene i HM vil baseres på kjøp av tjenester. Handlingsrommet museet har skaffet seg er øremerket fornying av basisutstillingene i HM og disse midlene er plassert på «interne prosjektkoder» (000256 Arv – kjerneutstilling, 000257 Forvandling – kjerneutstilling, 000258 Kontroll – kjerneutstilling, 000259 Kollaps – kjerneutstilling) slik at det er letter å skille dette ut fra annen basisaktivitet ved museet.

For den ekstern finansierte virksomheten har vi lagt prognosen lik hvert år i perioden.

Basisvirksomhet

	Regnskap T1 2016	Regnskap T1 2017	Årsbudsjett	Årsprognose	Prognose 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021
Inntekter	-40 330 994	-51 282 248	-154 916 146	-154 131 000	-151 261 000	-151 551 000	-142 029 000	-137 029 000
Personalkostnader	33 408 236	36 929 442	109 823 808	107 519 721	112 615 776	112 294 245	107 300 427	106 227 569
Driftskostnader	18 257 697	22 122 242	84 820 639	82 655 495	74 468 545	73 000 545	64 893 204	63 977 045
Investeringer	1 065 741	1 532 349	1 932 000	1 532 000	1 522 000	1 122 000	1 122 000	1 122 000
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	12 400 680	9 301 785	41 660 301	37 576 216	37 345 321	34 865 790	31 286 631	34 297 614
Nettobidrag	-4 543 572	-5 925 980	-29 471 631	-30 358 702	-28 330 403	-28 280 915	-28 063 283	-29 074 178
Prosjektavslutning	101 415	0	0	0	0	0	0	0
Isolert mer-/mindreforbruk med nettobidrag og prosjektavslutning	7 958 522	3 375 805	12 188 670	7 217 514	9 014 918	6 584 874	3 223 348	5 223 436
Overført fra i fjor	-36 663 472	-44 912 962	-44 912 962	-44 912 962	-37 695 449	-28 680 530	-22 095 656	-18 872 308
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-28 704 950	-41 537 157	-32 724 293	-37 695 449	-28 680 530	-22 095 656	-18 872 308	-13 648 873

Eksternt finansiert virksomhet

	Regnskap T1 2016	Regnskap T1 2017	Årsbudsjett	Årsprognose	Prognose 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021
Inntekter	-21 114 365	-23 031 570	-69 414 000	-69 414 000	-68 000 000	-68 000 000	-68 000 000	-68 000 000
Personalkostnader	3 509 063	2 052 408	26 818 105	26 818 105	25 341 330	24 909 392	24 909 392	24 909 392
Driftskostnader	3 513 756	8 613 643	19 601 770	19 601 770	19 703 677	19 000 000	19 000 000	19 000 000
Investeringer	18 063	47 019	0	0	0	0	0	0
Isolert saldo uten nettobidrag og prosjektavslutning	-14 073 484	-12 318 500	-22 994 125	-22 994 125	-22 954 993	-24 090 608	-24 090 608	-24 090 608
Nettobidrag	4 523 549	5 882 583	28 210 209	30 282 320	27 629 449	27 688 938	27 446 678	28 457 573
Prosjektavslutning	-101 415	0	0	0	0	0	0	0
Isolert saldo med nettobidrag og prosjektavslutning	-9 651 350	-6 435 917	5 216 084	7 288 195	4 674 456	3 598 330	3 356 070	4 366 965
Overført fra i fjor	-70 397 215	-69 725 714	-69 725 714	-70 000 000	-62 711 805	-58 037 350	-54 439 020	-51 082 950
Saldo	-80 048 564	-76 161 631	-64 509 630	-62 711 805	-58 037 350	-54 439 020	-51 082 950	-46 715 985